

SAB • Arnhem

bezoekadres
Frombergdwarsstraat 54
6814 DZ Arnhem

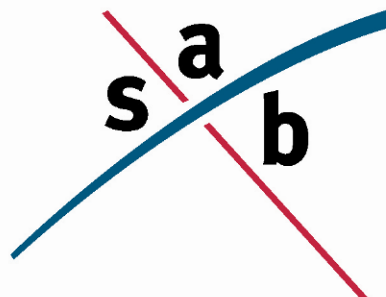
correspondentieadres
Postbus 479
6800 AL Arnhem

T [026] 357 69 11
F [026] 357 66 11
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl

KvK Arnhem 09122123

SAB • Amsterdam

SAB • Eindhoven

Briefrapport

aan: Jansen & Van Ralen B.V.

van: SAB

ons kenmerk: BUIT/HOMV/150304

datum: 26 augustus 2015

betreft: quick scan flora en fauna, realisatie woningen, Binnenstraat, gemeente Overbetuwe

AANLEIDING EN METHODE

In Herveld is men voornemens om op een perceel van 1,66 ha drie vrije kavels met vrijstaande woning en garage te realiseren. Voordat dit plan kan worden uitgevoerd, dient eerst een onderzoek plaats te vinden in het kader van de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en eventueel andere geldende natuurregeling. De resultaten van dit onderzoek zijn verwoord in voorliggende quick scan flora en fauna.

De quick scan flora en fauna is gebaseerd op een biotoopinschatting door een ecooloog van SAB door middel van een eenmalig veldbezoek op 18 augustus 2015. Bij het opstellen van de quick scan flora en fauna is verder gebruikgemaakt van de meest recente verspreidingsgegevens van soorten. Op basis van deze methode zijn uitspraken gedaan over de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en dieren in het plangebied. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie, daar een volledige veldinventarisatie een hogere onderzoeksinspanning vergt en dit voor een algemene gebiedsscan niet noodzakelijk is. Deze quick scan is uitgevoerd op basis van de momenteel geldende uitwerking en interpretatie van beleid en wetgeving.

GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE PLANNEN

Het plangebied ligt net ten zuiden van de kern van Herveld-Noord en Andelst (gemeente Overbetuwe, provincie Gelderland). Herveld, Herveld-Noord en Andelst vormen een samengegroeid dorp. Karakteristiek voor het gebied zijn lange bebouwingslinten met daarachter landelijke enclaves. Herveld ligt in het rivierengebied, op minder dan 2 kilometer boven de rivier de Waal. Ten noorden van Herveld bevindt zich de Neder-Rijn. De omgeving kenmerkt zich door agrarische gronden, enkele A-wegen (A15 en A50) en plaatsen zoals Andelst, Valburg, Zetten en Dodewaard. Het plangebied zelf grenst aan een relatief jong bebouwingslint en ligt deels in een van de grotere landschappelijke enclaves. Ten noorden grenst het plangebied aan een grasland en moestuin, ten oosten aan de Binnenstraat, ten zuiden aan grasland en huizen (rond Binnenstraat 39) en ten westen aan een boomgaard. Onderstaande afbeelding geeft de globale ligging van het plangebied weer.

SAB • Arnhem

bezoekadres
Frombergdwarstraat 54
6814 DZ Arnhem

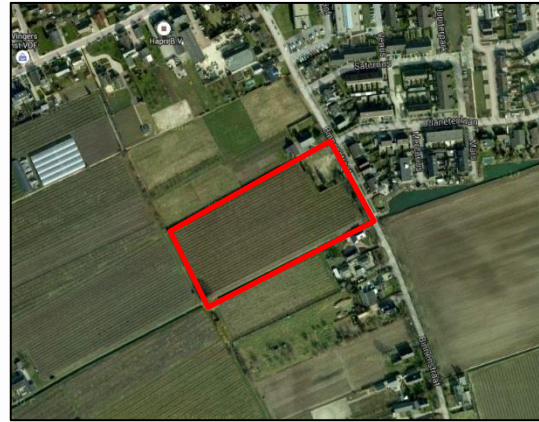
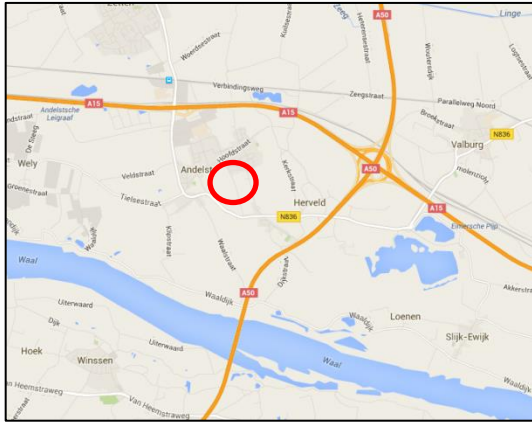
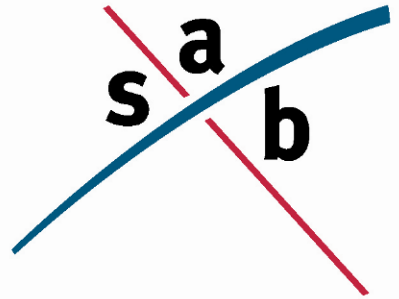
correspondentieadres
Postbus 479
6800 AL Arnhem

T [026] 357 69 11
F [026] 357 66 11
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl

KvK Arnhem 09122123

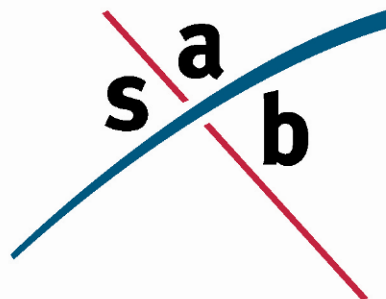
SAB • Amsterdam

SAB • Eindhoven

Links: topografische kaart van de omgeving van het plangebied en de globale ligging van het plangebied rood omkaderd. Rechts: luchtfoto met globale ligging van het gehele plangebied (rood omkaderd). Bron: Google Maps. Bewerking: SAB.

Het plangebied bestaat uit een agrarische kavel van ongeveer 1,66 ha aan de Binnenstraat. In deze kavel ligt, in noordoostelijke hoek, een kleinere kavel van 0,12 ha. Beide behoren tot het plangebied. Het perceel bestaat in de huidige situatie uit grasland met enkele bomen (elzen, Italiaanse populier en een den, gecentreerd in de kleinere kavel). Rondom deze kleinere kavel bevindt zich een haag. In de grotere kavel bevinden zich geen bomen, maar het plangebied grenst aan de oude bomenlaan van de Binnenstraat. Aan de zuidkant en aan de westkant van het plangebied bevindt zich een sloot met een geringe hoeveelheid oevervegetatie. Navolgende afbeeldingen geven een impressie van het plangebied ten tijde van het veldbezoek.

Plangebied ten tijde van veldbezoek. 1) slootje in het zuiden van plangebied, foto genomen vanuit zuidoostelijke hoek, 2) kleinere kavel, foto genomen vanuit noordoostelijke hoek, 3) slootje in westen plangebied en grasveld, foto genomen vanuit noordwestelijke hoek, 4) overzicht van plangebied, foto genomen vanuit zuidwestelijke hoek.

In de nieuwe situatie zijn er drie vrije kavels gerealiseerd met vrijstaand woonhuis en garage. De kavels hebben een groenstructuur van bomen en hagen en worden omsloten door landelijke hagen hagen. Alle voormalige bomen op het perceel zijn naar alle waarschijnlijkheid gekapt en daarvoor in de plaats staan op elke kavel drie grote bomen (waaronder kers, eik, linde, kastanje, walnoot en beuk). Aan de zuidelijke A-watergang in het plangebied wordt een natuurvriendelijk gemaakt. Navolgende afbeelding geeft een indicatie van het plangebied in de nieuwe situatie.

SAB • Arnhem

bezoekadres
Frombergdwarsstraat 54
6814 DZ Arnhem

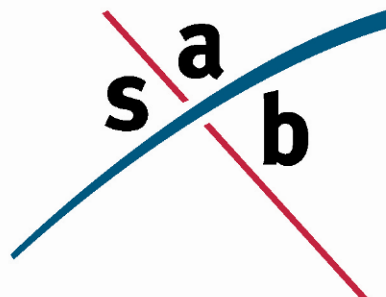
correspondentieadres
Postbus 479
6800 AL Arnhem

T [026] 357 69 11
F [026] 357 66 11
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl

KvK Arnhem 09122123

SAB • Amsterdam

SAB • Eindhoven

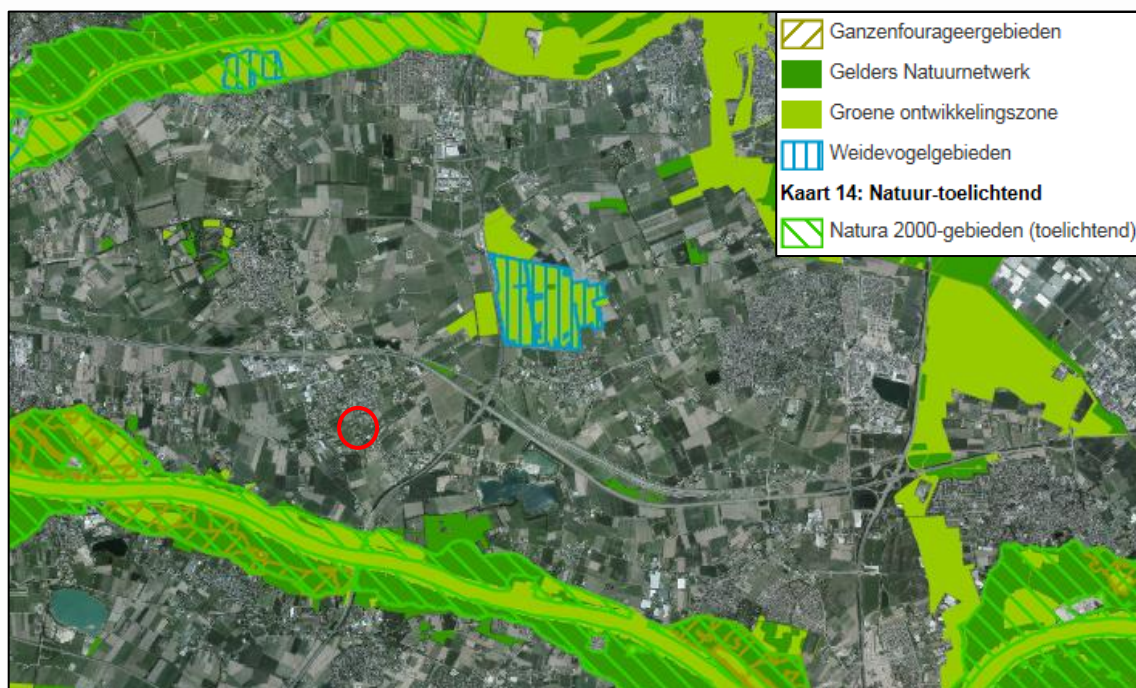
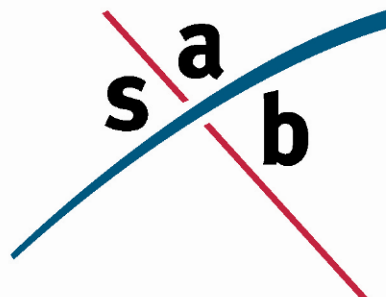

Ontwerptekening toekomstige situatie Binnenstraat 115 (Bron: Inrichtingsplan Jansen & Van Ralen B.V.).

GEBIEDSBESCHERMING

Bij gebiedsbescherming is onderscheid gemaakt tussen de Natuurbeschermingswet 1998, weidevogelgebieden, ganzenfoeragegebieden, het Gelders Natuur Netwerk (hierna: GNN) en Groene Ontwikkelingszones (hierna: GO). In de Natuurbeschermingswet 1998 worden Natura 2000-gebieden en beschermde Natuurmonumenten beschermd. Anders dan bij gebieds- en soortbescherming is de status als GNN, ganzenfoeragegebied en weidevogelgebied niet verankerd in de natuurwetgeving van de Rijksoverheid, maar opgenomen in de omgevingsvisie en -verordening van de provincie.

Het plangebied ligt niet in een gebied beschermd volgens de Natuurbeschermingswet 1998 (zie navolgende afbeelding). In een straal van 3 kilometer ligt een Natura 2000-gebied maar geen Beschermde Natuurmonument. Op ongeveer 1,3 kilometer ten zuiden van het plangebied ligt Natura 2000-gebied Rijntakken (deelgebied Uiterwaarden Waal). Het deel van het Natura 2000-gebied dat nabij het plangebied is gelegen is aangewezen als Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijngebied. Een kleine 6 kilometer ten noorden van het plangebied bevindt zich Natura 2000-gebied Rijntakken (deelgebied Uiterwaarden Neder-Rijn). Op ruim 7 kilometer ten noorden van het plangebied bevindt zich Natura 2000-gebied de Veluwe. Gezien de kleine omvang van de ruimtelijke ingreep, de afstand tussen het plangebied en deze natuurgebieden en de tussenliggende reeds versturende elementen (A15, N836, N837 en kleinere wegen) zijn geen negatieve effecten te verwachten van de geplande ruimtelijke ingrepen op de natuurwaarden van de beschermde gebieden. Nader onderzoek hiernaar is derhalve niet noodzakelijk.

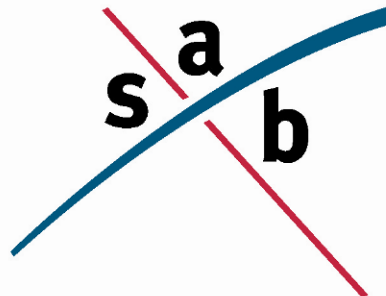
Globale ligging van het plangebied (rood omkaderd) ten opzichte van het Natura 2000-gebieden, GNN, de GO, weidevogel- en ganzenfoerageergebieden (Bron: Omgevingsvisie Provincie Gelderland. Bewerking: SAB).

Het plangebied ligt niet in een GO, het GNN, een ganzenfoerageergebied of een weidevogelgebied. Op ongeveer 1,5 kilometer ten noordoosten van het plangebied bevindt zich het dichtstbijzijnde gedeelte van het GNN. Op ongeveer 1,8 kilometer ten zuidwesten van het plangebied bevindt zich tevens een gedeelte van het GNN. Op ongeveer 1,8 kilometer ten zuiden van het plangebied bevindt zich het dichtstbijzijnde gedeelte van een GO. Op ongeveer 2,8 kilometer ten noordoosten van het plangebied ligt het dichtstbijzijnde weidevogelgebied. Op ongeveer 2,9 kilometer ten zuiden van het plangebied lichte het dichtstbijzijnde ganzenfoerageergebied.

Volgens de Omgevingsverordening Gelderland zijn ruimtelijke ingrepen in de GNN in principe niet mogelijk, vanwege de waardevolle aanwezige natuur. Binnen de GO zijn nieuwe bestemmingen en ruimtelijke ontwikkelingen wel mogelijk, maar dient tegelijkertijd ook gestreefd te worden naar een versterking van de samenhang tussen aangrenzende en inliggende natuurgebieden. Aangezien het plangebied niet in het GNN en GO ligt vormen deze voorwaarden geen beperkingen voor de beoogde plannen. Ook worden er, gezien de afstand, een tussenliggende kern, wegen en agrarische gronden, geen effecten verwacht op nabijgelegen ganzenfoerageergebieden en weidevogelgebieden, het GNN en een GO. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

SOORTENBESCHERMING

Soortenbescherming is altijd van toepassing. In Nederland is de bescherming van soorten opgenomen in de Flora- en faunawet. Deze wet is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk

leefgebied. Als een ruimtelijke ingreep rechtstreeks kan leiden tot verstoring of vernietiging van bepaalde beschermde soorten of hun leefgebied, kan het project in strijd zijn met de Flora- en faunawet. Voor het beoordelen van de doorwerking van het aspect soortenbescherming moet worden nagegaan of het plangebied beschermde plant- en diersoorten herbergt. De mogelijke negatieve effecten van de ingreep op betreffende soorten moeten worden beschreven.

Zorgplicht

De zorgplichtbepalingen (artikel 2) uit de Flora- en faunawet zijn altijd, overal en voor iedereen van toepassing. Iedereen moet voldoende zorg in acht nemen voor alle in het wild levende dieren, planten en hun leefomgeving. Dit kan bijvoorbeeld door de werkzaamheden te verrichten buiten kwetsbare periodes (het voortplantings- en winterslaapseizoen). Ook kan er gefaseerd worden gewerkt om dieren de kans te geven om te vluchten. Verder mogen werkzaamheden die een verstorend effect op broedende vogels hebben niet uitgevoerd worden.

Algemeen voorkomende soorten

Een deel van de in Nederland door de Flora- en faunawet beschermde soorten worden niet direct door uitsterven bedreigd. Deze soorten zijn wel beschermd, maar vallen onder het lichte beschermingsregime van de Flora- en faunawet (tabel 1). Voor deze soorten geldt dat aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen op basis van een vrijstelling mogelijk is, zonder dat er sprake is van procedurele consequenties. Voorbeelden van dergelijke soorten zijn egel, haas, bruine kikker en zwanenbloem. Het is mogelijk dat soorten die vallen onder het lichte beschermingsregime, voorkomen in het plangebied. Echter, nader onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk.

Strikt beschermde soorten

Een aantal van de mogelijk voorkomende soorten is meer strikt beschermd. Voor deze soorten moet bij aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen mitigerende maatregelen worden getroffen en dient mogelijk een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. Hieronder wordt een beschrijving gegeven per soortgroep van het (mogelijk) voorkomen van deze strikt beschermde soorten.

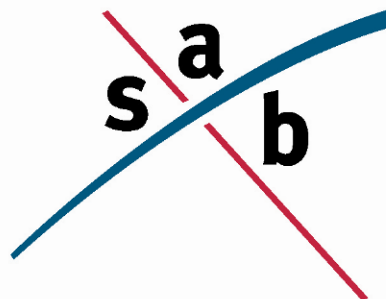
Vaatplanten

Volgens verspreidingsgegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (hierna: NDFF) komen er geen strikt beschermde vaatplanten in de buurt van het plangebied voor.

In het plangebied zijn soorten aangetroffen als grote weegbree, rode klaver, paardenbloem, boerenwormkruid, smeerwortel, gewone berenklauw, fluitenkruid, grote brandnetel, boterbloem, klein hoeftblad, gewoon biggenkruid, peen, vogelwikke en gewone brunel. Dergelijke planten groeien meestal op een voedselrijke en verstoorde bodem. Een dergelijke leefomgeving is over het algemeen niet geschikt voor strikt beschermde plantensoorten, die vaak op schraal en weinig verstoord terrein groeien. Nader onderzoek naar strikt beschermde vaatplanten is derhalve niet noodzakelijk.

Grondgebonden zoogdieren

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komt de das in de buurt van het plangebied voor.

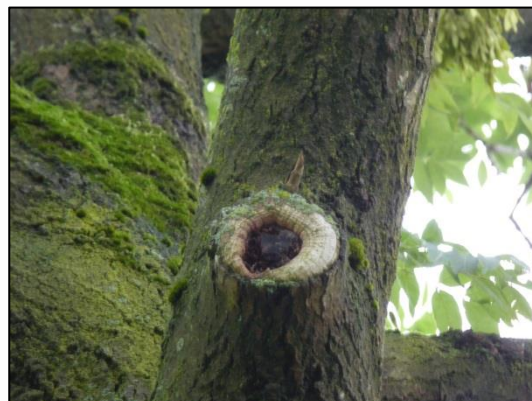
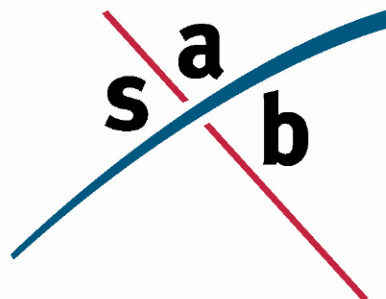
Het plangebied ligt aan de rand van stedelijk gebied en bestaat uit een agrarisch perceel, omringd door grasland, een straat en een boomgaard. De biotoop van de das bestaat vooral uit kleinschalig akker- en weidelandschap met verruigde elementen in de vorm van bosjes, heggen en houtwallen. Belangrijk hierbij zijn een groot voedselaanbod, weinig verstoring en genoeg dekking. De das heeft voor zijn vaste rust- en verblijfplaatsen een bodem nodig die goed vergraafbaar is en die het regenwater snel kan afvoeren. Vaak komt de soort voor bij plekken waar zowel hooggelegen als laaggelegen gelegen gronden dicht bij elkaar liggen. Van een dergelijke plek is in het plangebied geen sprake. Tevens ontbreekt er voldoende dekking in het plangebied, in de vorm van bosjes en heggen. In het plangebied en in de directe omgeving van het plangebied is daarnaast geen bosrijk gebied aanwezig. In het plangebied zijn geen sporen (haren, graafsporen, uitwerpselen en burchten) van de das gevonden en volgens de meest recente (<3 jaar) verspreidingsgegevens van de NDFF zijn er tevens geen dassen in de buurt van het plangebied waargenomen. De das wordt vanwege het ontbreken van een geschikt biotoop, sporen en recente waarnemingen niet in het plangebied verwacht. Nader onderzoek naar grondgebonden zoogdieren is derhalve niet noodzakelijk.

Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komen meerdere soorten vleermuizen in de buurt van het plangebied voor. Het betreft de soorten baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis en watervleermuis. Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn streng beschermd. Dit betreft zowel de dieren zelf als al hun verblijfplaatsen, essentiële vliegroutes en essentieel foerageergebied zijn beschermd.

Vleermuizen verblijven overdag over het algemeen in bomen (in holtes, holen of achter loszittend schors) of in gebouwen (in spouwmuur, onder dak, achter gevelbetimmering, etc.). Binnen het plangebied is geen bebouwing. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuissoorten in het plangebied is daardoor uitgesloten.

Binnen het plangebied zijn enkele bomen aanwezig, deze zijn onderzocht op de aanwezigheid van spleten, holtes en loszittend schors. In de bomen in het plangebied zijn echter geen geschikte holtes en kieren gevonden en zijn er derhalve geen verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen aanwezig. De bomenlaan van de Binnenstraat, net buiten het plangebied, is ook onderzocht op de aanwezigheid van mogelijke verblijfplaatsen. In de betreffende bomen zijn enkele holtes gevonden (zie navolgende afbeelding), deze waren echter niet genoeg ingerot om een geschikte verblijfplaats te vormen of waren op een andere manier niet geschikt (er kon bijvoorbeeld regenwater inlopen). In het plangebied en direct grenzend aan het plangebied zijn derhalve geen bomen aangetroffen die een geschikte verblijfplaats van boombewonende vleermuizen kunnen bevatten.

Holtes in de bomenlaan van de Binnenstraat, direct ten oosten van het plangebied, die niet genoeg zijn ingerot om een geschikte verblijfplaats van vleermuizen te vormen.

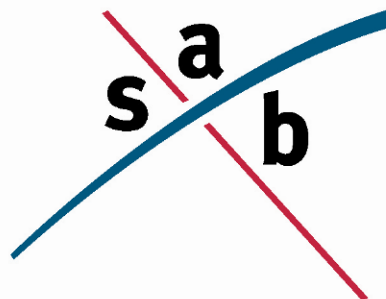
Naast verblijfplaatsen zijn ook essentiële vliegroutes en essentieel foerageergebied beschermd. Vliegroutes zijn lijnvormige elementen, vaak een bomenrij, waaraan vleermuizen zich oriënteren. Deze oriëntatie hebben ze nodig om zich van hun verblijfplaats naar hun foerageergebied te verplaatsen.

In het plangebied zelf zijn weinig doorlopende lijnvormige elementen aanwezig. Enkel het slootje aan de zuidkant van het plangebied kan als doorlopend lijnvormig element worden gezien. Voornamelijk water-vleermuizen en meervleermuizen maken van watergangen gebruik voor hun vliegroute. Dit betreft echter voornamelijk beken, vaarten en rivieren. Het is daardoor niet waarschijnlijk dat deze smalle sloot in het plangebied een essentiële vliegroute voor vleermuizen vormt. Aan de rand van het plangebied bevindt zich een bomenrij, dit is de essenlaan van de Binnenstraat. Aangezien dit een doorlopende bomenrij is, vormt dit mogelijk een vliegroute voor vleermuizen. De bomenrij behoort echter niet tot het plangebied en blijft in de nieuwe situatie behouden. Mogelijk is er in de nieuwe situatie enkel sprake van een lichte toename in kunstmatige verlichting rond de bomenrij, aangezien er huizen aan de oostkant van het plangebied worden gebouwd. Vleermuizen zijn gevoelig voor kunstmatige verlichting, dat er toe kan leiden dat (delen van) vliegroutes niet meer gebruikt worden. In de nieuwe situatie zijn de huizen echter op enige afstand van de weg gesitueerd en tevens bevindt zich een haag tussen de huizen en de bomenlaan van de Binnenstraat. Er zal dus geen sprake zijn van een dusdanige toename in kunstmatige verlichting en de mogelijke vliegroute van vleermuizen zal niet worden aangetast.

Vleermuizen foerageren voornamelijk in en rond bomen, boven moerasgebied of open water en ook boven bloemrijk grasland en langs dijken. In het plangebied kunnen er vleermuizen foerageren rond de paar aanwezige bomen. Echter, aangezien dit maar enkele bomen betreft, zullen er waarschijnlijk maar maximaal enkele vleermuizen in het plangebied foerageren en is er daarom geen sprake van een essentieel foerageergebied. Tevens zijn er in de nieuwe situatie ook bomen in het plangebied aanwezig. Vleermuizen kunnen ook rond de bomenrij net buiten het plangebied foerageren. Aangezien deze bomenrij behouden blijft en er in de nieuwe situatie geen sprake is van een toename in kunstmatige verlichting, zal er met de beoogde plannen geen sprake zijn van aantasting van een essentieel foerageergebied.

Vogels

Voor wat betreft de bescherming van de inheemse vogelsoorten, zijn deze grofweg in twee groepen te

verdelen. Enerzijds soorten waarbij hun nest en functionele leefomgeving is beschermd gedurende de periode dat ze aan het broeden zijn; anderzijds de soorten waarbij hun nesten en functionele leefomgeving het hele jaar door zijn beschermd. Globaal loopt de periode waarin vogelsoorten in Nederland broeden van half april tot half augustus. Echter, als buiten deze periode vogels broeden zijn ook die beschermd.

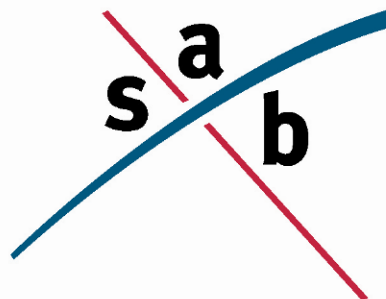
Het plangebied bevindt zich aan de rand van stedelijk gebied, in een agrarische omgeving. Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten die in deze omgeving voor kunnen komen zijn de huismus en gierzwaluw. Beide soorten broeden voornamelijk in gebouwen. Gierzwaluwen en huismussen broeden in kieren en spleten van bebouwing, huismussen broeden tevens vaak onder (ronde) dakpannen. Aangezien zich in de huidige situatie geen gebouw in het plangebied bevindt, zal er met de beoogde plannen geen nestlocatie van de gierzwaluw of huismus verloren gaan. De huismus is tijdens het veldbezoek niet in het plangebied gehoord, maar wel in de omgeving van het plangebied. Deze huismussen bevonden zich rond de Binnenstraat, ten noorden van het plangebied, en hebben hun nest waarschijnlijk in de woonwijk ten noorden van het plangebied. Aangezien er geen huismus in het plangebied is waargenomen, huismussen zeer honkvast zijn en altijd in de omgeving van hun nesten te vinden zijn en er geen gebouwen in het plangebied aanwezig zijn, kan geconcludeerd worden dat in het plangebied geen onderdeel uitmaakt van de functionele leefomgeving van de huismus. Nader onderzoek naar de huismus en gierzwaluw is derhalve niet noodzakelijk.

In het plangebied zijn, op de paar bomen in het kleinere perceel na, geen hoge bomen aanwezig en er zijn in deze bomen geen nesten van roofvogels (zoals buizerd, boomvalk, havik, roek, sperwer, wespandief) aangetroffen. Ook in de directe omgeving van het plangebied bevinden zich geen hoge bomen die een roofvogelnest kunnen bevatten. Mogelijk kan de agrarische grond in het plangebied dienst doen als onderdeel van een groot foerageergebied van enkele roofvogels. Echter, het plangebied zal geen essentieel foerageergebied van roofvogels zijn omdat er in de omgeving voldoende foerageerplekken zijn en er zich geen nest in de nabijheid bevindt. Tevens kunnen roofvogels het plangebied ook in de nieuwe situatie als foerageergebied gebruiken omdat het in de nieuwe situatie een agrarische bestemming krijgt. Enkel aan de oostkant van het plangebied worden drie huizen gebouwd. De beoogde plannen hebben daardoor geen effect op roofvogels in de omgeving.

Tijdens het veldbezoek zijn algemene soorten vogels aangetroffen als houtduif, kauw en merel. Deze vogelsoorten kunnen broeden in of in de directe omgeving van het plangebied, bijvoorbeeld in de bomen en hagen in de kleinere kavel. Dergelijke soorten mogen niet verstoord worden tijdens het broeden. De geplande werkzaamheden dienen daarom buiten de broedperiode gestart te worden. Als deze vogels bij het zoeken van een nestlocatie merken dat het plangebied en de directe omgeving te verstorend is door de bouwwerkzaamheden, zullen ze elders een geschikte nestlocatie zoeken. Als binnen de broedperiode gestart dient te worden met de werkzaamheden, is dit enkel mogelijk als aantoonbaar is vastgesteld dat geen broedende vogels in en direct rond het plangebied aanwezig zijn.

Reptielen

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komen er geen strikt beschermde reptielen in de omgeving van het plangebied voor.

Reptielen komen voornamelijk voor in overgangsvegetaties van bijvoorbeeld heide naar bos. Een dergelijke vegetatie is in het plangebied niet aanwezig. De ringslang komt soms in cultuurgebied voor, maar is sterk gebonden aan ruige en geleidelijk aflopende oevers van watergangen. Aangezien er zich echter maar één permanent watervoerende watergang in het plangebied bevindt en deze geen geleidelijk aflopende oever bevat, vormt het plangebied geen geschikt biotoop voor de ringslang. Derhalve is de aanwezigheid van strikt beschermde reptielensoorten in het plangebied niet te verwachten.

Amfibieën

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komt de kamsalamander in de buurt van het plangebied voor.

In het plangebied zijn twee watergangen aanwezig. Dit betreft een watergang aan de westkant en aan de zuidkant van het plangebied. De watergang aan de westkant bestaat uit een smal slootje met een klein laagje water (ongeveer 10-20 centimeter), hierin bevindt zich kroos. Rond dit slootje bevindt zich veel vegetatie dat over het water groeit, voornamelijk gras, berenklaauw, haagwinde en brandnetel. De watergang aan de zuidkant van het plangebied is breder (ongeveer 2 meter breed), bevat weinig onderwatervegetatie, een beetje kroos, wat riet en weinig oevervegetatie. De watergang heeft een steile oever, voornamelijk aan de oostkant.

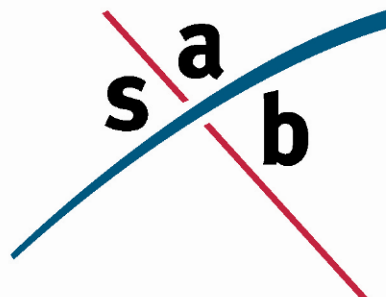
De kamsalamander heeft een voorkeur voor kleinschalige landschappen met heggen, struwelen en bospercelen. Voor de voortplanting is de soort afhankelijk van matig voedselrijk tot voedselrijk water en een goed ontwikkelde onderwatervegetatie. Tevens mag de watergang niet in zijn geheel beschaduwd zijn. Veel vindplaatsen van de kamsalamander zijn beek- en rivierbegeleidend. Van een beek- of rivierbegelappende watergang is in het plangebied geen sprake. Er is wel sprake van voedselrijk water, maar de watergangen bevatten geen goed ontwikkelde onderwatervegetatie. Tevens is het landschap van het plangebied niet geschikt voor de kamsalamander omdat bospercelen en voldoende heggen en struwelen ontbreken. Vanwege het ontbreken van een geschikt biotoop wordt de kamsalamander niet in het plangebied verwacht.

Tijdens het veldbezoek zijn meerdere waarnemingen gedaan van amfibieën in het water. Er kan in ieder geval met zekerheid gezegd worden dat er algemene amfibieënsoorten in het plangebied leven. Voor Tabel 1-soorten geldt een vrijstelling voor ruimtelijke ingrepen. Aanvragen van een ontheffing is derhalve niet noodzakelijk. Er dient echter met het uitvoeren van de werkzaamheden aan de watergang wel voldoende rekening te worden gehouden met de zorgplicht.

Vissen

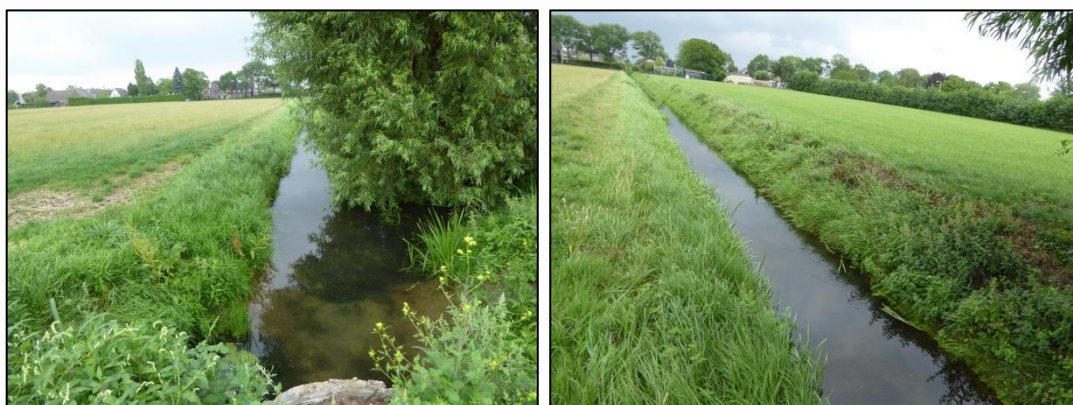
Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komen de kleine modderkruiper, grote modderkruiper en de bittervoorn in de buurt van het plangebied voor.

De bittervoorn komt voor in stilstaande en langzaam stromende wateren met een goed ontwikkelde onderwatervegetatie of oevervegetatie en een diepte van minimaal 45 centimeter. Bittervoorns komen voor in poldersloten, vaarten, vijvers en plassen maar ook in de oeverzones van meren en rivieren. De aanwe-

zigheid van de zoetwatermossel is een voorwaarde voor de voortplanting. De watergangen in het plangebied zijn geen geschikt biotoop voor de bittervoorn omdat het water minder diep is dan 45 centimeter. Tevens zijn er tijdens het veldbezoek geen zoetwatermossels gevonden. Aanwezigheid van de bittervoorn in het plangebied wordt vanwege de geringe diepte van de sloten niet waarschijnlijk geacht.

De kleine modderkruiper komt vooral voor in stilstaand en langzaam stromend water, in sloten, greppels, beken, kanalen en oeverzones van meren en (geïsoleerde) plassen. De soort heeft een voorkeur voor water met een rijke plantenbegroeiing en een dunne sliblaag op de bodem. De kleine modderkruiper komt ook voor in wateren met weinig vegetatie. Watergangen die teveel zijn dichtgegroeid vormen juist geen geschikt habitat. Hierdoor vormt de meest westelijke watergang geen geschikte leefomgeving van de kleine modderkruiper, aangezien deze haast volledig is dichtgegroeid. De zuidelijke watergang (zie navolgende afbeelding) kan echter wel een geschikt biotoop voor de kleine modderkruiper zijn, aangezien de watergang uit stilstaand tot langzaam stromend water bestaat, de bodem een dunne sliblaag heeft en er enige water- en overplanten aanwezig zijn. De aanwezigheid van de kleine modderkruiper in de watergang kan daardoor niet op voorhand worden uitgesloten. In de nieuwe situatie is de gehele watergang natuurvriendelijk gemaakt en verbreed. Hierdoor vindt er mogelijk verstoring plaats van de aanwezige kleine modderkruipers. De kleine modderkruiper is strikt beschermd volgens de Flora- en Faunawet. Nader onderzoek naar de kleine modderkruiper wordt derhalve noodzakelijk geacht om zekerheid te krijgen over de aan- of afwezigheid van deze soort.

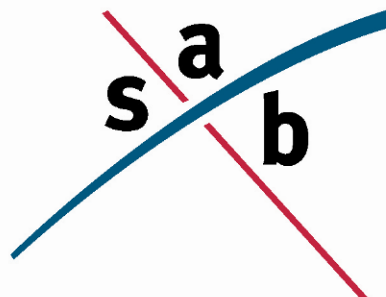

Zuidelijke watergang in het plangebied.

De biotoop van de grote modderkruiper bestaat uit kleinere, ondiepe stilstaande of langzaam stromende wateren. De soort komt voor in sloten, vennen, plassen en oude afgesneden meanders. Vaak is er sprake van een goed ontwikkelde oever- en onderwatervegetatie, een kwelsituatie en van een hardere bodem met een laag stevige modder. De soort wordt in Nederland vooral gevonden in laag dynamische overstromingsvlakten en moerasgebieden. Van een dergelijk biotoop is in het plangebied geen sprake. Tevens is er geen kwel in de sloten gevonden en is er geen sprake van een goed ontwikkelde oever- en onderwatervegetatie. De grote modderkruiper wordt vanwege het ontbreken van geschikte watergangen niet in het plangebied verwacht. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

Insecten en overige ongewervelden

Beschermde insectensoorten en andere beschermde ongewervelden eisen een zeer specifiek habitat. Deze

soorten komen in stabiele habitattypen voor zoals heiden en venen. Een dergelijke stabiel habitatype is niet in het plangebied aanwezig. Beschermde insecten en andere ongewervelden zijn daarom niet in het plangebied te verwachten.

CONCLUSIE EN ADVIES

In Herveld is men voornemens om op een perceel van 1,66 ha drie vrije kavels met vrijstaande woning en garage te realiseren. Nader onderzoek voor wat betreft gebiedsbescherming in relatie tot de Natuurbeschermingswet 1998, het Gelders Natuur Netwerk, Groene Ontwikkelingszones, weidevogelgebied en ganzenfoerageergebied is niet noodzakelijk. De beoogde plannen hebben geen negatief effect op deze gebieden. Nader onderzoek voor wat betreft soortenbescherming is alleen noodzakelijk voor de kleine modderkruiper. Dit onderzoek zal bestaan uit minimaal één veldbezoek in de periode van april tot en met oktober waarin met een schepnet naar kleine modderkruipers zal worden gevist.

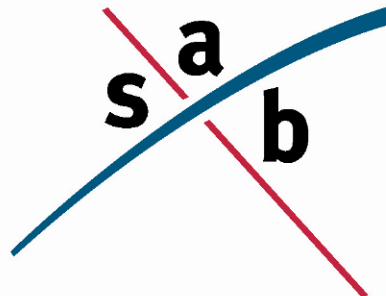
Het is waarschijnlijk dat algemeen voorkomende vogelsoorten in of direct rond het plangebied broeden tijdens de broedperiode (half maart tot half augustus). De geplande werkzaamheden kunnen verstorend werken op deze broedende vogels. Er is dan sprake van overtreding van de Flora- en faunawet. Bij dergelijke ruimtelijke ingrepen adviseren wij om deze buiten de broedperiode te starten. Daarnaast dient ter aller tijde rekening gehouden te worden met de zorgplicht.

Naast de consequenties die voortkomen uit de Flora- en faunawet is ook een vrijblijvende aanbeveling te doen ten aanzien van de inrichting van het plangebied, namelijk:

- Als bomen en struiken worden geplaatst in de nieuwe situatie, bevelen wij inheemse boom- en struiksoorten aan. Deze soorten komen van oorsprong in Nederland voor. Dergelijke soorten zorgen voor een hogere biodiversiteit in het gebied dan uitheemse soorten. Inheemse soorten trekken bijvoorbeeld meer insecten aan dan uitheemse soorten. Er is dan meer voedsel voor bijvoorbeeld vogels en vleermuizen voorhanden.
- Vanwege de veranderde constructie van nieuwbouw hebben huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen steeds minder nestplaatsen en vaste rust- en verblijfplaatsen tot hun beschikking. Tegenwoordig zijn elegante oplossingen beschikbaar om deze soorten onderdak te bieden in nieuwe gebouwen.

SAB • Arnhem
bezoekadres
Frombergdwarsstraat 54
6814 DZ Arnhem
correspondentieadres
Postbus 479
6800 AL Arnhem
T [026] 357 69 11
F [026] 357 66 11
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl
KvK Arnhem 09122123

SAB • Amsterdam
SAB • Eindhoven

GERAADPLEEGDE LITERATUUR

Lenders, A., Marijnissen, C., Felix, R. 1993. Waarnemen en herkennen van Amfibieën en Reptielen in het veld, stichting RAVON, Nijmegen.

Netwerk Groene Bureaus, Gegevensautoriteit Natuur, Zoogdiervereniging. 2013. Vleermuisprotocol 2013.

Provincie Gelderland, 2015. Omgevingsvisie Provincie Gelderland.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard Gierzwaluw. Versie 2.0 december 2014.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard Huismus. Versie 2.0 december 2014.

Van der Meijden, R. 2005. Heukels' Flora van Nederland, Wolters Noordhoff, Groningen/Houten.

Van Diepenbeek, A. 1999. Veldgids Diersporen, KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Van Uchelen, E. 2006. Praktisch natuurbeheer: amfibieën en reptielen, KNNV Uitgeverij, Utrecht.

www.gelderland.nl
www.quickscanhulp.nl
www.ravon.nl
www.rijksoverheid.nl
www.stowa.nl
www.synbiosys.alterra.nl
www.telmee.nl
www.vogelbescherming.nl
www.zoogdiervereniging.nl